

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTiques I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 20846 PENSAMENT POLÍTIC (6 crèdits)

DURADA: Primer Semestre

CURS: Segon (Obligatòria)

CURS ACADÈMIC: 2008/09

Prof. Quim Brugué

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Aquesta assignatura (que és seguida per la de Teoria Política I i, més endavant, per la de Teoria Política II) té per objecte començar l'examen del paper de les idees en la configuració de la realitat política contemporània, tant en el pla institucional com en el de les diverses ideologies.

L'assignatura Pensament Polític es proposa com a pòrtic d'aquest itinerari, plantejant-ne les qüestions més generals i discutint-ne els principals autors i textos clàssics. És, doncs, una assignatura introductòria on s'ofereix una panoràmica sobre els orígens i el desenvolupament de les idees polítiques occidentals. Aquesta perspectiva pretén oferir pautes interpretatives i línies argumental comprensives, sense intentar anàlisis aprofundits d'autors concrets o de plantejaments específics.

TEMARI

1. Els orígens del pensament polític occidental: la Grècia clàssica

- Antecedents: el món homèric i la moral d'Hesíodo
- Els orígens de les *ciutats – estat* (les *polis*)
- Soló i la democràcia atenenca
- Plató, buscant la ciutat ideal
- Aristòtil, la democràcia moderada

2. Roma: de les idees a la pràctica

- La Constitució mixta de Polibi
- El pragmatisme i l'autoritat del *princeps* a Ciceró
- El col·lapse de Roma i l'emergència de l'*imperi* cristià

3. Les doctrines polítiques cristianes

- Entre la doctrina religiosa i el poder polític
- Sant Agustí: les "dues ciutats"
- Sant Tomàs d'Aquino: la síntesi escolàstica

4.- De l'Europa Medieval al Renaixement.

- La crisi del feudalisme: causes i efectes polítics
- L'impacte de la reforma protestant
- Maquiavel i l'autonomia de la política
- Bodí i la sobirania

5. L'aparició de l'Estat modern

- Hobbes i el poder irresistible: el caràcter artificial de l'Estat modern
- Locke i la reinterpretació liberal del poder: govern civil i consentiment
- La revolució nord-americana: llibertats i federalisme
- La revolució francesa: la divisió dels poders de Montesquieu i Rosseau contra la raó

6. Dues lectures sobre els debats polítics contemporanis

6.1. Progrés i reacció (segons Hirschman)

- Els drets a una ciutadania civil: arguments a favor i en contra de la revolució francesa
- Els drets a una ciutadania política: arguments a favor i en contra de la revolució democràtica
- Els drets a una ciutadania social: arguments a favor i en contra de l'Estat de Benestar

6.2. Democràcia i capitalisme

- L'inici del ball: Tocqueville i Mill
- Donant voltes amb entusiasme: Carnegie i Chamberline
- Primeres gotes de suor: Ostrogorski i Bryce
- S'acosta el canvi de parella: Veblen i Hobson
- Més ganes que forces: Laski i Laswell
- Un nou invitat (socialista): Schumpeter i Hayek
- Reinventar-nos per continuar: Galbraith i Crosland
- Ni així: Friedman i Miliband

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

No volem presentar una bibliografia exhaustiva, amb referències especialitzades i/o referides a cadascun dels autors o temes que van apareixen. Aquestes referències podran anar sortint durant les sessions, mentre que ara només seleccionem unes poques obres de contingut genèric:

George H. SABINE. Historia de la Teoría Política, México, F.C.E. (diverses edicions)

Joan BOTELLA (et alii), Eds. El pensamiento político en sus textos. De Platón a Marx, Madrid, Tecnos, 1994.

F. VALLESPÍN (dir), Historia de la Teoría Política. Madrid (Alianza), 1990; esp., vols. 1, 2, 3.

R.H.S. CROSSMAN. Biografía del Estado moderno, México (F.C.E.) diverses edicions.

Jean-Jacques CHEVALIER. Los grandes textos políticos desde Maquiavelo a nuestros días, Madrid (Aguilar), diverses edicions.

Albert O. HIRSCHMAN. Retóricas de la Intransigencia, México (F.C.E.), 1991.

Jean TOUCHARD, Historia de las ideas políticas. Madrid (Tecnos), diverses edicions.

CRITERIS D'AVUACIÓ.

L'avaluació dels alumnes combinarà una prova final en format d'examen tradicional amb ingredients d'avaluació continuada.

- Quant a la prova final, aquesta versarà sobre la totalitat del programa, es basarà en el material exposat a classe i serà obligatòria per tots els alumnes. El format d'aquest examen serà explicat pel professor.
- Respecte l'avaluació continuada, aquesta es realitzarà a partir de tres treballs. A classe es donaran les indicacions concretes, tot i que els continguts bàsics seran:

Treball 1: respecte el blocs 1, 2, 3 i 4 del programa, lectura de 2 llibres (se'n proposaran diversos) i elaboració d'un treball de caràcter personal.

Treball 2: respecte els blocs 4 i 5, lectura de 2 llibres (a escollir entre tres: Maquiavel, Hobbes i Locke) i elaboració d'un treball en grups de 2 persones.

Treball 3: respecte el punt 6 del programa, preparar una presentació a classe (en grup: el nombre de persones es determinarà en funció de la quantitat d'alumnes).

- Finalment el pes de cadascuna d'aquestes activitats en la nota final és el següent:

Prova final	4 punts
Treball 1	2 punts
Treball 2	2 punts
Treball 3	2 punts